

Lag

om ändring av lagen om det nationella genomförandet av Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om det nationella genomförandet av Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik (1048/2016) 18 §, 27 § 3 och 4 mom. samt 31 §, av dem 18 § sådan den lyder i lagarna 3/2023 och 647/2025, 27 § 3 mom. sådant det lyder i lag 3/2023 och 27 § 4 mom. sådant det lyder i lag 353/2021, samt

fogas till lagen en ny 16 a § som följer:

16 a §

Användning av överlåtbara nyttjanderätter som säkerhet för lån

En kommersiell fiskare kan som säkerhet för ett lån för utvecklingen av fiskeföretaget pantsätta sina överlåtbara nyttjanderätter eller en del av dem för högst tio år hos ett kreditinstitut. Det kreditinstitut hos vilket de överlåtbara nyttjanderätterna har pantsatts ska antecknas som innehavare av panten på de överlåtbara nyttjanderätterna i fråga i det fiskekvotsregister som avses i 30 §. För de pantsatta överlåtbara nyttjanderätterna tillämpas inte 27 § 2 och 3 mom. Kreditinstitutet ska helt frigöra panten på de överlåtbara nyttjanderätterna när den kredit som panten gäller helt har betalats i enlighet med lånevillkoren.

Livskraftscentralen kan på kreditinstitutets ansökan anteckna kreditinstitutet i det i 30 § avsedda fiskekvotsregistret som innehavare av de överlåtbara nyttjanderätter som institutet innehar panten på, om de krediter som hänför sig till de överlåtbara nyttjanderätterna inte betalas i enlighet med lånevillkoren eller gäldenären på annat sätt bryter mot kreditavtalet. Livskraftscentralen fördelar aktörsspecifika fiskekvoter till ett kreditinstitut som antecknats som innehavare av överlåtbara nyttjanderätter utan skyldighet att betala bruksavgift enligt 26 §.

Ett kreditinstitut som har antecknats som innehavare av överlåtbara nyttjanderätter ska inom en tidsfrist på sex månader i enlighet med 16 § överföra de överlåtbara nyttjanderätter som kreditinstitutet har fått i sin besittning och i enlighet med 20 § överföra de aktörsspecifika fiskekvoter som fördelats på basis av nyttjanderätterna. Om kreditinstitutet inte inom tidsfristen på sex månader överför de överlåtbara nyttjanderätter och de aktörsspecifika fiskekvoter som institutet besitter, återgår de överlåtbara nyttjanderätterna och aktörsspecifika fiskekvoterna i fråga till staten genom beslut av livskraftscentralen. Jord- och skogsbruksministeriet fördelar de överlåtbara nyttjanderätter som återgått till staten mellan innehavarna av överlåtbara nyttjanderätter för Finlands fiskekvot i fråga, med undantag för sådana kommersiella fiskare som förlorat dem, i proportion till de överlåtbara nyttjanderätterna med de begränsningar som anges i 14 §.

Innehavaren av en överlåtbar nyttjanderätt kan ge livskraftscentralen sitt samtycke till att bestämda identifieringsbeteckningar för innehavaren som har antecknats i det fiskekvotsregister som avses i 30 § samt uppgifterna om mängderna av de överlåtbara nyttjanderätterna och aktörsspecifika fiskekvoterna i fråga kan överlämnas till det utsedda kreditinstitutet.

18 §

RP 201/2025 rd

JsUB 5/2026 rd

RSv 44/2026 rd

Särskilda fiskekvoter

Genom förordning av statsrådet får det föreskrivas att sådana särskilda fiskekvoter av Finlands fiskekvoter av strömming, vassbuk och lax som gäller små mängder reserveras i syfte att trygga verksamhetsförutsättningarna för de olika fiskeformerna samt tillgodose de behov som gäller bifångster. För strömmingsfiske med ryssja fastställs särskilda fiskekvoter enligt 2 mom. från och med 2027.

De särskilda fiskekvoterna fastställs på basis av de olika fiskeformernas fångststatistik från tidigare år och i så små mängder som möjligt så att de inte onödigt begränsar det fiske som bedrivs genom överlåtbara eller icke-överlåtbara nyttjanderätter och genom de aktörsspecifika fiskekvoter enligt 20 § som fördelas enligt dem. De särskilda fiskekvoterna för strömmingsfiske med ryssja från och med 2027 är 89,680 promille eller minst 5 000 ton eller högst 7 700 ton av det finländska fastlandets kvotmängd av strömming i Bottniska viken samt 132,065 promille eller minst 2 800 ton eller högst 3 400 ton av det finländska fastlandets kvotmängd av strömming i Finska viken och centrala Östersjön. Den särskilda fiskekvoten för strömmingsfiske med ryssja kan dock vara högst lika stor som den totala kvoten för strömming som fastställts för Finland genom förordning av rådet, om kvotens totala omfattning understiger de minsta mängder i ton som anges ovan efter fördelningen av kvotmängden till landskapet Åland och mängden av den särskilda fiskekvot som fastställts för annat strömmingsfiske.

Genom förordning av statsrådet får det föreskrivas om

- 1) vilka fiskbestånd och fiskeformer som de i 1 mom. avsedda särskilda fiskekvoterna gäller,
- 2) storleken på de särskilda fiskekvoterna samt grunderna för beräkningen av storleken,
- 3) begränsningar av fångsten och av försäljningen av fångsten inom de särskilda fiskekvoterna och om begränsningar av fångstmängderna per kommersiell fiskare.

När förordningar enligt 3 mom. utfärdas får de skyldigheter som följer av dem föreskrivas olika för olika grupper av kommersiella fiskare samt olika för innehavare av aktörsspecifika fiskekvoter och övriga kommersiella fiskare.

Av de särskilda fiskekvoterna för strömmingsfiske med ryssja ska de outnyttjade kvotdelar som överstiger 20 ton och som finns kvar efter den 30 september årligen från och med 2027 fördelas i enlighet med 20 § 3 mom. till innehavare av överlåtbara nyttjanderätter för trålfiske av strömming. Mängderna av de outnyttjade kvotdelarna av de särskilda fiskekvoterna som överförs från strömmingsfisket med ryssja fastställs genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet. Livskraftscentralen fördelar kvotmängderna till innehavarna av överlåtbara nyttjanderätter utan skyldighet att betala bruksavgift enligt 26 §.

27 §

Skyldigheter för innehavare av överlåtbara och icke-överlåtbara nyttjanderätter samt påföljder vid underlåtelse att iaktta skyldigheterna

Hälften av en överlåtbar nyttjanderätt återgår till staten, om dess innehavare under två av tre på varandra följande år inte använder minst hälften av den aktörsspecifika fiskekvot som tilldelats denna på grundval av den överlåtbara nyttjanderätten eller inte överför fiskekvoten till andra kommersiella fiskare i enlighet med 22 § till en del som utöver användningen av minst tio procent av den aktörsspecifika fiskekvoten utgör sammanlagt minst hälften av den aktörsspecifika fiskekvot som tilldelats innehavaren på grundval av den överlåtbara nyttjanderätten. En innehavares överlåtbara nyttjanderätt återgår dock inte till staten om mindre än 65 procent av den sammanlagda kvotmängden som har fördelats som aktörsspecifika fiskekvoter av Finlands fiskekvot i fråga har använts under två av de år som granskas. Om fisket dock helt eller till betydande delar har varit förbjudet i havsområden där innehavaren fiskar,

anses det inte vid en sådan granskning som avses i detta moment och 2 mom. innebära att innehavaren av en nyttjanderätt inte har använt kvoten under året i fråga.

En i 17 § avsedd icke-överlåtbar nyttjanderätt återgår i sin helhet till staten, om dess innehavare under två av tre på varandra följande år inte använder minst 50 procent av den aktörsspecifika fiskekvot som tilldelats denna på grundval av den icke-överlåtbara nyttjanderätten. En innehavares icke-överlåtbara nyttjanderätt återgår dock inte till staten om mindre än 65 procent av den sammanlagda kvotmängden som har fördelats som aktörsspecifika fiskekvoter av Finlands fiskekvot i fråga har använts under två av de år som granskas. Om fisket dock helt eller till betydande delar har varit förbjudet i havsområden där innehavaren vanligen fiskar, anses det inte vid en sådan granskning som avses i detta moment innebära att innehavaren av en nyttjanderätt inte har använt kvoten under året i fråga.

31 §

Fiskekvotsregistrets innehåll

I fiskekvotsregistret kan införas

1) namn och kontaktuppgifter samt personbeteckning eller företags- och organisationsnummer i fråga om innehavare av överlåtbara nyttjanderätter, icke-överlåtbara nyttjanderätter samt aktörsspecifika fiskekvoter,

2) de andelar i promille av de överlåtbara nyttjanderätter och icke-överlåtbara nyttjanderätter som innehas av innehavare av överlåtbara nyttjanderätter och icke-överlåtbara nyttjanderätter samt mängderna av de aktörsspecifika fiskekvoter som innehas av innehavare av aktörsspecifika fiskekvoter samt användningsgraden i anknytning till nyttjandet av dem och fångsterna,

3) namn och kontaktuppgifter samt uppgifter som behövs för autentiseringen i fråga om en kontaktperson som bemyndigats att ta del av uppgifter om, utnyttja, göra anmälningar om och utföra överföringar av aktörsspecifika fiskekvoter i stället för en innehavare av överlåtbara nyttjanderätter, icke-överlåtbara nyttjanderätter samt aktörsspecifika fiskekvoter,

4) uppgifter om överföringar av överlåtbara nyttjanderätter och aktörsspecifika fiskekvoter,

5) uppgifter om observerade aktörsspecifika fiskekvoter som har överskridits eller om fiske utan fiskekvoter,

6) namn och kontaktuppgifter samt företags- och organisationsnummer för ett kreditinstitut som är innehavare eller panthavare av en överlåtbar nyttjanderätt samt de promilleandelar av överlåtbara nyttjanderätter som detta kreditinstitut är innehavare eller panthavare av,

7) andra än i 1—6 punkten avsedda nödvändiga uppgifter som behövs vid behandlingen av ansökningar.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2026.

Bestämmelserna i 27 § 3 och 4 mom. i denna lag tillämpas från och med ikraftträdandet av de aktörsspecifika fiskekvoterna för 2023.

Helsingfors den 22 maj 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah